

מסכת מגילה דף יז.

רבה בשם רב יצחק בר שמואל בר מרתא - גדול תלמוד תורה יותר מכבוד אב ואם, שכל אותן שנים שהיה יעקב אבינו בבית עבר, לא נענש.

אמר מר - למה נמנו שנותיו של ישמעאל? כדי ליחס בהן שנותיו של יעקב.

אברהם היה בן 100 שנה בלדת שרה את יצחק	אברהם היה בן 86 שנה בלדת הגר את ישמעאל
נמצא ישמעאל גדול מיצחק 14 שנה	

"ויצחק בן ששים שנה בלדת אותם", וא"כ ישמעאל היה גדול מיעקב 74 שנה .

"ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלושים שנה ושבע שנים",

$$137 - 74 = 63 \text{ נמצא יעקב בן } 63 \text{ שנה כשמת ישמעאל.}$$

ותניא היה יעקב אבינו בשעה שנתברך מאביו בן ששים ושלוש שנה, ובו בפרק מת ישמעאל, דכתיב "וירא עשו כי ברך.... וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל אחות נביות", בתחילה קרא אותה בת ישמעאל, שקידשה ישמעאל את מחלת בתו, ואח"כ מת, והשיאה נביות אחיה, לכן כתיב "אחות נביות".

63	נתברך יעקב כשהיה בן 63
14	14 שנה עד שנולד יוסף
30	יוסף בן 30 שנה בעמדו לפני פרעה
9	7 שנה של שובע, 2 שנה של רעב
116	סך הכל יעקב היה.....
והא כתיב שיעקב היה בן 130 שנה בעמדו לפני פרעה?	

אלא ש"מ יעקב היה בבית עבר 14 שנה.	
63	נתברך יעקב כשהיה בן 63
14	ותניא היה יעקב בבית עבר מוטמן 14 שנה
14	14 שנה עד שנולד יוסף
30	יוסף בן 30 שנה בעמדו לפני פרעה
9	7 שנה של שובע, 2 שנה של רעב
130	סך הכל יעקב היה.....

מסכת מגילה דף יז.

עבר מת שתי שנים אחר שיצא יעקב מבית עבר, וירד לארם נהרים, נמצא יעקב היה בן 79 שנה כשמת עבר.
תניא נמצא יוסף שפירש מאביו 22 שנה כשם שפירש יעקב אבינו מאביו.
 והנה באמת יעקב פירש מאביו 36 שנה, שהיה בבית עבר 14 שנה, ואצל לבן 20 שנה, ובסוכות 18 חדשים, קיץ חורף וקיץ, ובבית קל 6 חדשים, נמצא סך הכל 36 שנה, ולא נענש יעקב אלא על 22 שנה ולא יותר, **שמע מינה שלא נענש יעקב על שנותיו בבית עבר, שגזול תלמוד תורה יותר מכבוד אב ואם.**

הדרן עלך מגילה נקראת

פרק הקורא

משנה - הקורא את המגילה למפרע, לא יצא.

קראה על פה, לא יצא.

קראה תרגום (לשון ארמית), וכל שכן אם קראה בכל לשון, לא יצא.

אבל קורין אותה ללועזות בלעז.

והלועז ששמע אשורית, אע"פ שאינו מבין אשורית, יצא לכתחילה.

קרא סירוגין ומתנמנם, יצא.

היה כותבה, דורשה, ומגיהה, ומתוך כך קוראה, אם כון לבו, יצא, ואם לאו, לא יצא.

היתה כתובה בסס, ובסיקרא, ובקומוס, ובקנקנתום, על הנייר ועל הדפתרא,

לא יצא עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיו.

גמרא - קושית הגמ' - מה"מ דהקורא את המגילה למפרע לא יצא?

רבא - דאמר קרא "ככתבם וכזמנם", מה "זמנם" למפרע לא, דאי אפשר שיהא ט"ו קודם ל"ד, אף "כתבם",

דהיינו קריאת המגילה למפרע לא.

קושית הגמ' - "ככתבם וכזמנם" נכתב אצל עשייה, דהיינו משתה ושמחה ויום טוב לשלוח מנות ולתת

מתנות לאביונים, ולא נכתב אצל זכירה, דהיינו קריאת המגילה, וא"כ א"א ללמוד מכאן לקריאת המגילה?

תירוץ הגמ' - "והמים האלה נזכרים ונעשים", איתקש זכירה לעשייה, מה עשייה למפרע לא, דאי אפשר

שיהא ט"ו קודם ל"ד, אף זכירה למפרע לא.

מסכת מגילה דף יז

תנא, וכן אין קורין למפרע בהלל, בקריאת שמע, ובתפלה.

הלל מנלן דאין קורין למפרע?

רבה	"ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם ה'", כשם ששקיעת זורחת השמש לא יהפכו, כך מהולל שם ה' (קריאת הלל) למפרע לא.
רב יוסף	"זה היום עשה ה'", כשם ששעות היום אינם נהפכות לעולם, כך הלל אינו נאמר למפרע.
רב אויא	"יהי שם ה' מבורך" מיירי בהלל, ונאמר "יהי" ללמד שיהא הילול ה' וברכתו "כהוייתו", כמות שהוא, דהיינו כסדרו.
רב נחמן בר יצחק, ואיתימא רב אחא בר יעקב	"מעתי ועד עולם", כשם שסדר הזמן "מעתי ועד עולם" אינו יכול להתהפך, כך אי אפשר להפוך את סדר אמירת ההלל.

קריאת שמע מנלן דאין קורין למפרע?

דתניא קריאת שמע ככתבה, דברי רבי. וחכמים אומרים בכל לשון.

חכמים	רבי	
שלא יקרא למפרע	בלשון הקדש (בהוייתן יהו)	"והיו"
בכל לשון שאתה שומע	השמע לאזנך מה שאתה מוצא מפיך	"שמע"
יצא	השמע לאזנך מה שאתה מוצא מפיך	הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו
לא משמע להו	שלא יקרא למפרע	"הַדְּבָרִים"

- קושית הגמ' - לימא קסבר רבי כל התורה כולה בכל לשון נאמרה, דאי ס"ד בלשון הקדש נאמרה, ל"ל למיכתב "והיו"?
- תירוץ הגמ' - איצטריך ס"ד "שמע" כרבנן בכל לשון, קמ"ל "והיו" דוקא בלשון הקדש.
- קושית הגמ' - לימא קסבר רבנן כל התורה כולה בלשון הקדש נאמרה, דאי ס"ד בכל לשון, ל"ל למיכתב "שמע"?
- תירוץ הגמ' - איצטריך ס"ד "והיו" כרבי בלשון הקדש, קמ"ל "שמע" בכל לשון נאמרה.

תפלה מנלן דאין קורין למפרע?

דתניא שמעון הפקולי הסדיר ל"ח ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה.

רבי יוחנן, ואמרי לה במתניתא תנא - מאה ועשרים זקנים, ובהם כמה נביאים (אנשי כנסת הגדולה) תיקנו ל"ח ברכות על הסדר, וא"כ מסתברא שאין לקרותה למפרע.

מסכת מגילה דף יז-יח.

תנו רבנן מנין שאומרים....

"הבו לה' בני אללים", הזכירו לפנינו את אילי הארץ.	אבות
"הבו לה' כבוד ועוז".	גבורות
"הבו לה' כבוד שמו השתחוו לה' בהדרת קדש".	קדושות
"והקדישו את קדוש יעקב....", וסמך ליה "וידעו תועי רוח בינה".	בינה
"ולבבו יבין ושב ורפא לו" (רפואה דסליחה היא).	תשובה
" וישוב אל ה' וירחמהו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח ".	סליחה
גאולה בשביעית שעתידין ליגאל בשביעית, שבשביעית מלחמה (התחלת גאולה) ובמוצאי שביעית בן דוד בא.	גאולה
רפואה בשמינית מתוך שניתנה מילה בשמינית שצריכה רפואה. ("הסולח לכל עוניכי הרופא לכל תחלואיכי הגואל משחת חייכי")	רפואה
ברכת השנים בתשיעית כנגד מפקיעי שערים דכתיב "שבור זרוע רשע", ודוד אמרה בפרק ט' .	ברכת השנים
קיבוץ גליות לאחר ברכת השנים דכתיב "ואתם... ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבא ".	קיבוץ גליות
וכיון שנתקבצו גליות, נעשה דין ברשעים, שנא' "ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבור סיגך" דהיינו שיסיר ה' את הרשעים שבהם, "ואשיבה שופיך כבראשונה". כאשר יתקבצו ישראל מארבע כנפות הארץ לעלות לירושלים, יובדלו הרשעים מהם, ועל ידי כך ישיב להם הקב"ה את שופטיהם.	דין ברשעים השיבה שופטינו
וכיון שנעשה דין מן הרשעים, כל שכן שכלו הפושעים וכולל הזדים עמהם, שנא' בפסוק שלאחריו "ושבר פושעים וחטאים יחדיו ועוזבי ה' יכלו".	ברכת המינים
"וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק ", וכולל גירי הצדק עם הצדיקים שנא' "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן", וסמך ליה "וכי יגור אתכם גר".	צדיקים
והיכן מתרוממת קרן צדיקים בירושלים שנא' "שאלו שלום ירושלים ישליו אוהביך".	ירושלים
"אחר ישובו בני ישראל (לבית המקדש) ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם".	דוד
"והביאותים אל הר קדשי ושמתים בבית תפלת ".	תפלה
"ושמתים בבית תפלת , עולותיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי".	עבודה
" זובח תודה יכבדנני".	הודאה
" וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם, וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים", כתיב מעשות ולא לעשות, שהעבודה היה לפני ברכת כהנים. ועבודה והודאה חדא מילתא היא.	ברכת כהנים
" ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם ", וברכה דהקב"ה שלום , שנא' ה' יברך את עמו ישראל בשלום".	שים שלום